

PROLETARIE

Entered as second-class matter, Dec. 8, 1907, at the post office at Chicago Ill. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Office: 2146 Blue Island Ave.

"Delavci vseh dežela, združite se!"

PAZITE!

na številko v oklepaju ki se nahaja poleg vašega naslova, prilepljenega spodaj ali na ovitku, Ako (256) je številka tedaj vam s prihodnjo številko našega lista poteče naročnina. Prosimo, ponovite je takoj.

Štev. (No.) 255.

Chicago, Ill., 30. julija (July) 1912.

Leto (Vol.) VII.

Delavci ne potrebujejo bojnih ladij.

Iz Londona prihajajo vesele vesti, da angleški, francoski in nemški delavski voditelji z vsemi močmi delujejo na to, da bodo potem mednarodnega delavskega gibanja enkrat za vselej ustavili divjo in nesmiselno gonjo evropskih velevladstev za prvenstvo na morju. V tej gonji so v prvi vrsti zainteresirane Anglija, Nemčija in Francija; zlasti v Angliji in Nemčiji se izdajo vsako leto naravnost ogromne svote za gradbo novih bojnih ladij. Angliji je do tega, da obdrži sedanje prvenstvo na morju, Nemčija, ki se je razvila v mogočno industrijsko državo in je kot taka v stanu tekmovali z Anglijo, pa hoče doseči moč Anglije in jo tudi nadkriti. To zahtevajo njeni industrijski interesi in temu slepo sledi, ne oziraje se na ogromne žrtve, ki jih zahteva ta nesmiselna tekma. Da nima nemško in ne angleško delavstvo nobenega interesa v tej puhli gonji, menda ni treba še posebej povdarjati.

Nemški delavci — organizirani na gospodarskem polju v strokovnih unijah in organizirani politično v socialistični stranki — ne gojijo prav nikake želje in simpatije za vojno z Anglijo. Angleški delavci — organizirani na enak način kakor nemški sodruzi — pa tudi nečesto vojne z Nemčijo za nobeno ceno. Enako je s francoskimi delavci.

V slučaju vojne bi bili ti delavci pristiljeni pobijati eden drugega. Istina pa je, da ti nimajo med seboj nobenega prepira ali sovraštva. Med njimi vlada najpogostejše soglasje; med seboj se naviljavo prijatelji, sodruzi, v velikem mednarodnem delavskem gibanju so pa celo bratje. Čemu potem vojna? Zakaj potem tako velikanski izdatki za militarizem vsako leto?

Tudi ameriško delavstvo nima prepira in ne goji nobenega sovraštva do delavcev drugih narodov, drugi ga ne gojijo do nas. Tudi mi pripadamo isti veliki delavski bratovščini gospodarsko, kakor tudi politično. Zakaj naj bi si potem želeli vojne? Koga se imamo bati. Delavci vsega sveta so naši prijatelji in mi njihovi.

Edini sovražnik, katerega se morajo delavci bati, je mednarodni kapitalistični razred odurohov in izkoriščevalcev. On je pravi in edini sovražnik, zoper katerega se mora delavstvo pripraviti na boj. Toda tega nasprotnika je lažje premagati brez topov, pušk, mečev, smodnika in bojnih ladij. V tem boju bo prvi vrsti odločeval človeški razum, to je, razredna zavest delavcev.

Statistika izkazuje, da je v Z. državah okrog šest milijonov odrastlih oseb, ki ne znajo pisati. To nepričakovano veliko število pojasnjuje poročilo komisije za otročje delo, iz katerih je razvidno, da skoro 15% otrok, v starosti 10—14 let, ne hodi v šolo. Ti otroci hodijo mesto v šolo v tovarno, ker njihovih staršev ne zasluzijo dovolj, da bi svoje otroke mogli posiljati v šolo. Ali je treba še hujše obsodbe današnje kapitalistične družbe?

RAZPIS.

Jugoslavanska delavska tiskovna družba razpisuje tem potom službo upravitelja pri "Proletarcu". — Zahteva se zmožnost slovenskega in angleškega jezika v konverzaciji in pisavi. — Člani socialistične stranke imajo prednost.

Ponudbe je poslati na predsednika družbe Frank Podbipec-a, 604 N. Curtis St., Chicago, Ill., do 15. avgusta t. l.

DIREKTORIJ.

SODNIK HANFORD.

Sodnik Hanford, Seattle, Wash., je pred par meseci preklekal državljanstvo socialistu Olson-u samo zato, ker je bil ta socialist ob času, ko je jemal drugi državljanski papir.

Zaradi tega je socialistični kongresman Berger v Washingtonu zahteval, da vlada odstrani Hanforda, češ, da je on navaden pijanec in da je prava metla zapadnih kapitalističnih špekulantov.

Vsled Bergerjeve zahteve je prišel Hanford v disciplinarno preiskavo, katero je vodil poseben osek kongresmanov. V preiskavi so prišle na dan stvari, ki sodniku ne delajo časti. Pritisk je postal vedno silnejši in Hanford je uvidel, da zanj ni več rešitve; zato se je odpovedal svoji službi, še predno je bila preiskava končana.

Ko je Berger slišal o resignaciji, se je izjavil, da je odpoved vedno znamenje krivde.

Kongresnik Berger je torej dosegel, kar je želel, to je, krivičnemu sodniku je odvzel pravice in dostojanstvo. Sodnika. Ker pa je iz raznih okoliščin razvidno, da je Hanford izbral svojo sodniško oblast s tem, da je pomagal raznim špekulantom pri njihovih krivičnih manipulacijah na škodo državnega premoženja, zahteva Berger, da vlada določi posebno poroto, ki bo preiskala tozadevno Hanfordovo početje. Na ta način upa Berger izslediti vse one lopove, ki so se okoristili z državnim imetjem.

Delavska Federacija v Seattle, Wash., je pri svoji zadnji seji sprejela resolucijo, v kateri odobruje Bergerjev korak.

Usodepolna povodenj.

Državi Pennsylvania in West Virginia sta bili minul teden prizorišče groznih povodnj, ki so zahtevale nad 60 človeških žrtev. Vsled utrganje oblakov je povodenj tako hitro nastala, da je udrta v razne premogovnike, predno so mogli rudarji priti na varno. Najbolj prizadeti kraji so: V. Pennsylvania — Uniontown, Smock, Grindstone, Linn, Lemont, Ellenwood, Dunbar in še nekateri drugi; v W. Virginiji — Wheling, Monongah in Fairmont. Mnogo rudarjev in članov njihovih družin se je le z največjo težavo rešilo gotove smrti. Nekatera mesta so v popolnih razvalinah. Voda je odnašala in podirala cele hiše, jezove, mostove, sploh vse, kar se ji je stavilo na pot.

V rudniku Superba, štev. 2, Evans Station, so bili rudarji zajeti kakor podgane, ko je voda vdrla v glavni vhod. Sodi se, da je tu utonilo večje število rudarjev okrog 2000 čevljev globoko pod zemljo. Na sličan način so utonile skoro vse nesrečne žrtve. Večina njih pušča za seboj številne družine, ki so zgubile edinega reditelja.

Položaj prizadetih premogarjev je tem obupnejši, ker morajo poleg pomanjkanja stanovanj v šotarih v deževju.

Tom. Mann.

Angleški delavski voditelj in sodrug Tom Mann, ki je bil v ječi, ker je v času zadnjega rudarskega štrajka izdal na vojake apel, da naj ne streljajo na štrajkarje, je pred kratkem začel govorniško turo po Angliji. Ljudstvo ga povsod navdušeno pozdravlja in njegovi shodi so nepričakovano številno obiskani. Zapor je njegov upliv pri angleških delavcih še znatno povečal. Njegovi govori so kakor silen orkan; kdor jim prisostvuje si ne more kaj, da bi se z vso dušo ne oprjel njegovih idej. — Vsak slučaj nasilja zoper delavstvo pomeni žebelj v krsto kapitalizma.

Nove lopovščine časniškega trusta.

Chicaški časniški trust je dosegel zadnji teden višek svojih številnih lopovščin, ko je hotel unijo "newsboyev" s policijo in oboroženimi profesionalnimi morileci in pretepači prisiliti, da proglasi konec štrajka ter da se njeni člani podajo obojemu trustu, ki je v svoji slepi strasti po profitu in v brezmejnem sovraštvu do delavcev zabredel v usodepolni položaj.

Časniški trust je danes na robu propada in v strahu pred poginom se ne obotavlja posluževati najostudnejših sredstev, da se obdrži pri življenju. Toda tudi ta najnovjša nakana se mu je izjalovila, dasi je imel upreženo vso chicaško policijo v svoj voz; kajti vsa ta sila ni zadostovala, da bi strla solidarnost "newsboyev".

Na zadnji petek večer je bila namreč sklicana seja omenjene unije. Še predno so se začeli člani zbirati k posvetovanju, na katerem je bilo treba glasovati, ali naj se širajk te unije konča ali ne, se je policija in od trusta določena družal polastila vseh vhodov v dvorano, kjer se je imela vršiti seja. Tako je bilo mogoče odločevati kdo sme biti navzoč na seji in kdo ne. Vstop je bil dovoljen samo onim članom unije, za katere se je mislilo, da so pri volji končati štrajk; za kogar pa niso bili sigurni, so ga odvrgli. Ako je kateri ugovarjal, so ga neusmiljeno pretepli. Kdor je bil enkrat v dvorani, ni smel več ven; da bi pa ne mogli dobiti pomoči, je bila pretrgana telefonična zveza.

Kljub temu, da so bili "newsboyi" ujeti in da jih je policijski kapitan Lavin z mačjo hinavščino in najsladkejšimi obljubami pozival, da naj glasujejo za konec štrajka, so glasovali, da se štrajk nadaljuje; odklonili so sploh vsako pogajanje, dokler se ne ugodijo zahtevam unij. Okrog 200 newsboyev je ušlo po rešilni lestvi iz dvorane.

To je bil najostudnejši napad na organizirano delavstvo v zgodovini Chicae. Časniški trust je lahko siguren, da si je zadržnil vrv za vrat s to svojo najnovjšo lopovščino, kajti solidarnost ehicaškega delavstva se je s tem le utrdila in delavske organizacije bodo storile vse, da prejmejo oni, ki so za vse to odgovorni, zasluženo plačilo.

Koliko stane izvršitev smrtnih obsodb.

Izvršitev smrtne kazni na električnem stolu je stalo državo New York do sedaj \$65.000. Zakon o električnem stolu je bil sprejet v tej državi pred 22 leti. Oblasti cenijo stroške za vsako posamezno izvršitev na \$400. Tu sem pa niso ušteti stroški za vzdrževanje na smrt obsojenih dolge mesece pred izvršitvijo smrtne kazni. Glavni elektrik Davis, ki izvršuje najvažnejši posel, dobiva \$250 za vsako izvršitev, njegov pomočnik pa \$50. Do sedaj je bilo na električnem stolu usmrčenih v tej državi 155 oseb. Sedaj pričakuje devet na smrt obsojenih na smrt, ki je določena na teden 12. avgusta. Tako se bo število smrtnih kazni na električnem stolu pomnožilo na 164.

S tem rekordom se država New York pač ne more ponašati in ta ostuden način usmrtnice in smrtne kazni sploh ji ne delati prav nobene časti v dvajsetem stoletju. Bil bi pač že čas, da se smrtne kazni za vselej odpravi.

Konvencija pridigarjev neke verske sekte je sklenila, da odstrani pekcl iz svojih verskih "resnic". S papirja ga je pač lahko odpraviti, a delavci po livarnah in topilnicah vedo, da pekcl še vedno eksistira.

ALI SMO V RUSIJI?

Pred par tedni smo poročali o tolovajskem napadu kapitalističnih hlapcev na mirne zborovalce v Grabnow, Louisinana, ko so bili trije zborovalci — delavci iz zasede ustreljeni do smrti in več ranjenih. Omenjeno zborovanje je sklicalo bratovščina lesnih delavcev z namenom, da privede v organizacijo še neorganizirane delavce svoje stroke. Strelji so bili odani iz urača odnotne lesne družbe; to je dokazano. Toda, mesto da bi oblasti iskale morilce med kompanijskimi uslužbenci, so zapre predsednika bratovščine lesnih delavcev in okrog 60 članov omenjene organizacije kot sokrivce zgoranj navedenega umora.

Tako krivično početje mora roditi največji odpor v sreč vsakega trezno mislečega človeka, a tamkajšnja kapitalistična vlada, pod koje okriljem se vse te lumparije izvršujejo se samo hinavsko muza ter prepušča usodo že itak do skrajnosti izkoriščenih delavcev v rokah nenasitnih kapitalističnih grabežev.

Razmere v okrajnih ječah v Charles Lake, kjer se nahajajo umora obdolženi delavci, so tako škandalozne, da bi celobarbarski Rusiji delale sramoto. V majhnih celicah, določenih za enega jetnika, prebiva pet do šest jetnikov. Ako upoštevamo sedanjo vročino, si lahko predstavljamo kako obupen je njihov položaj. Več jetnikov je bolnih na ranjenih, a oblasti se ne zmenijo, marveč jih v svoji satanski podlosti pustijo v nepopisnem trpljenju umirati. Za največje zločince se danes skrbi, a nedolžni delavci, ki niso ničesar zakrivali razven to, da zahtevajo malo večji košček kruha za svojo delo.

Kje je sedaj tista demokratska stranka, ki se ob vsaki priliki trka po prsih povdarjajo svoje veliko prijateljstvo do delavstva. Louisiana je demokratska od guvernerja do zadnjega pometača! Niti trohico tiste naklonjenosti do delavcev ni ostalo, katere so pred volitvami imeli razni politični streberji polna usta. Delavstvo v Louisiani in drugih južnih državah je šlo pri zadnjih volitvah slepo v boj za demokratsko stranko, a sedaj spoznava kako britko se je varalo, ko je izročilo demokratski stranki, ki ni drugače kot ponižna dekla samopasnih lastnikov obsežnih posestev, moč in oblast.

DVA RAZREDA.

Ljudje so razdeljeni v dve skupini: ena, ki se poti, da zasluži denar, a druga, ki se poti, da zapravi denar.

Interesi delavca in kapitalista si nasprotujeta med seboj. Kapitalist pravi: Delati je krasnó, in pri tem si misli: kajti delo množi moje bogatstvo.

Delavec pravi: Delo, ki koristi drugim, je za mene suženjstvo.

Kapitalist gleda na delavca kakor na stroj, kateremu se daje toliko mazila, da se ne ustavi. Delavec pa misli, da je tudi on človek, ki ima vse pravice za uživanje življenjskih dobrot.

S temi besedami so povedani vsi vzroki razrednega boja. Delavci ščejo skrajšanje delavnega časa in povečanje plače; delodajalci pa nečesto priznati teh zahtev, kajti to bi ranilo njih profite.

Kapitalisti imajo v svojih rokah bogatstvo, oboroženo silo in zakone. Delavci pa nimajo družega kot svojo delavno moč.

Delavci se organizirajo, da združeni pribore ono, kar si ne morejo osvojiti, kot pojedin; oni za morejo ob volitvah s svojimi glasovi zdobiti politični vpliv kapitalistov in spreminiti zakone v svoje koristi.

Delavci se organizirajo v političnih, strokovnih in konsumnih organizacijah, in te so orožje njih razrednega boja, orožje, ki bo delo napravilo konec kapitalističnemu gospodarstvu.

Železniške družbe hočejo še več profita.

"Iztrebite socializem in delavske unije za vsako ceno; mi hočemo in moramo imeti več profita". Te besede je rabil podpredsednik in glavni upravitelj Illinois Central železnice W. L. Park na sestanku zveze mednarodnih železniških delavodij.

Seveda, še več profita za nenasitno malho kapitalističnih samopasnežev, za delavce pa podaljšanje delovnega časa, znižanje plač, več trpljenja, več krvi, več nesreč in industrijskih umorov. Še več razkošja in uživanja za delničarje in njihove družine, a še težji jarem gospodarskega suženjstva za delavce in njihove družine. To so Parkerjeve želje in tako bi bilo, ako bi njegova samopasna natura imela popolno moč nad delavci. K sreči je delavstvo s svojimi organizacijami tako močno, da se takim samogoltnem kakor je Park lahko po robu postavi, zahtevajoč za sedanje razmere primerno plačo in delovne pogoje.

Ob tej priliki se je Park tudi zaradi hitro rastoče moči socializma zelo razburjal in rotil delavodje, da vselej in povsod zatirajo socializem, ki se z nekako gigant-sko silo polasča ameriškega delavstva. Po njegovem mnenju so železniške družbe predolge mirno gledale na socialistično "nevarnost" in skrajni čas je, da se v tem oziru nekaj stori.

Za nas delavce niso taka razburjanja prav čisto nič novega in nas zato tudi nič ne strašijo; kaj še, ravno obratno, osrečujejo nas, da grémo s potrjeno silo v nadaljni boj, kajti mi vemo, da brez boja ni zmage, brez zmage ne svobode.

Regulacija trustov.

Na podlagi Shermanovega protitrustnega zakona je vrhovno sodišče v Washingtonu ukazalo petrolejskemu trustu ali kakor se še drugače imenuje Standard Oil kompaniji, da se mora razdružiti. Republikansko, zlasti pa demokratsko časopisje je tedaj povzdigovalo modrost vrhovnega zvezinega sodišča do neba in v proslavo Shermanovega protitrustnega zakona so se pele cele litanije na račun ljudske nerazsodnosti. Kapitalistični stranki, ki propagirajo ureditev trustov potom regulacijskih zakonov kakor je Shermanov, so dosegle hipen triumph nad socialisti, ki zahtevajo podržavljenje trustov.

Kako ničev in nesmiseln je boj proti trustom potom takih zakonov, je razvidno iz dejstva, da je Standard Oil Co. pred to razsodbo plačevala 40% dividende, sedaj pa vladni regulaciji plačuje 48% dobička od delniške glavnice.

Po našem vzgledu.

Stare kapitalistične stranke hočejo biti napredne, ne morda iz lastnega nagiba in po naprednosti njihovih voditeljev, marveč so bile primorane, ako se hočejo obdržati pri življenju. Tako je n. p. demokratska stranka v državi Iowa na svoji konvenciji sklenila, da predloži svojo platformo svojim volilec v odobrenje, oziroma odklonitev. Ta "nova" naprednost je za demokrate nekaj novega. Za nas socialiste je pa to že nekaj starega, kajti v soc. stranki vse članstvo odločuje v platformi, v imenovanju kandidatov itd.

Iz tega je razvidno, da je najbolj konservativen socialist stokrat naprednejši kakor najbolj napredn republikanec ali demokrat. Da se pa ljudje še v večjem številu ne pridružujejo soc. stranki, kljub temu, da hrepeno po naprednosti, je vzrok njihova nevednost.

ŠTEVILNE ŽELEZNIŠKE NESREČE.

Ni ga dneva, da bi ne čitali o večjih in manjših nesrečah na naših železnicah. Danes jih je deset ubitih, jutri pet, pojutrašnjem dvajset, petdeset in tako gre naprej po starem tiru, ne da bi se naša javnost kaj posebno vznemirjala. Le sem in tja, ko zahteva železniški moloh izredno veliko žrtve, vzplamtli ogorčenje, a v to poklicani vladni faktorji znajo isto pomiriti z obljubami in grožnjami, ključ ogenj in žveplo na provzročitelje. Naša javnost se zadovolji z obljubami in grožnjami; za izvršitev istih pa se ne briga. Zato ni prav nič čudno, da se železniške družbe v svoji lopovski gonji za profitom prav čisto nič ne ozirajo na varnost svojih potnikov, marveč postavljajo življenje istih v direktno nevarnost v svoji satanski strasti za prvenstvo, od katerega je odvisna množina profita.

Lansko leto, to je 1911. je bilo na železnicah v Zdr. državah ubitih 3519 oseb, a ranjenih je bilo 60.235. Žrtve istega moloha so pa bile nekatera leta še številnejše.

Podrobne preiskave dokazujejo, da ni prav nobene opravičbe za tako številne železniške nesreče in skrajni čas bi že bil, da bi naša vlada storila potrebne ukrepe za izboljšanje teh nečevnih razmer.

Lastniki železnic so vselej poskušali zvrtni vso krivdo na brezbriznost in nemarnost vslužbenec, toda vladna meddržavna prometna komisija izkazuje na podlagi preiskav, da so v ogromni večini slučajev kompanije odgovorne, ali vsaj morale bi biti.

L. 1911. je bilo 6260 železniških nesreč, pri katerih so kare skočile raz tir. Meddržavna prometna komisija je preiskala vse te slučaje in prišla do zaključkov, da je od vseh omenjenih nesreč bilo 1225 slučajev, kojih vzrok je bila pomanjkljivost in zanemarjenost železniške proge; pri 2.824 slučajih je bila pomanjkljivost v opremi kar vzrok; 1814 nesreč izhaja iz raznih drugih vzrokov, a le 297 slučajev je zakrivila brezbriznost uslužbenec.

Z drugimi besedami se to pravi, da je le 6% vseh slučajev železniških nesreč pripisati na rovaže železničarjev, a temu nasproti provzroči zanikernost, dobičkaželjnost železniških družeb 75% vseh nezgod do vrste. Pri uslužbenecih je pa poleg tega upoštevati tudi druge olajševalne okoliščine, namreč, da je njihov delovni čas neopravičeno dolg, kar vsekakor v znatni meri izmanjšuje sposobnost uslužbenec.

Ako sedaj primerjamo število železniških nesreč v Združenih državah z istim Nemčije, ali kaked ruge evropske države najdemo neverjetno veliko razliko, kar kaže koristolovstvo ameriških železniških špekulantov v pravi luči. V Zdr. državah namreč pride na vsakih 1.957.441 potnikov eden ubit vsako leto, dočim pride v Nemčiji samo na vsakih 11.701.354. To se pravi, da so na ameriških železnicah potniki v šestkrat večji nevarnosti, kakor na Nemškem. Pri nas v Ameriki pride en ranjen potnik na vsakih 84.424 potnikov, pri tem, ko pride v Nemčiji samo na vsakih 2.113.471 potnikov eden, kar pomeni, da je na ameriških železnicah skoro dvajsetkrat več potnikov ranjenih kakor v Evropi.

To razliko v varnosti pa ni pripisovati na račun hitrosti, kajti (Nadaljevanje na drugi strani.)

Še enkrat

opozarjamo cenjene naročnike, kateri so z naročnino na dolgu, da jo poravnajo še tekom tega tedna, če hočejo biti deležni glasovanja o večjem "Proletarcu". Kajti glasovanje se prične takoj prihodnji teden. Vsi v vrste!

PROLETAREC LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKI TOREK. Lastnik in izdajatelj: Jugoslovanska delavska tiskovna družba v Chicago, Ill.

PROLETARIAN

Owned and published EVERY TUESDAY by South Slavic Workers' Publishing Company Chicago, Illinois.

Glasilce Slovenske organizacije Jugosl. socialistične Zveze v Ameriki.

Subscription rates: United States and Canada, \$1.50 a year, 75c for half year.

Advertising rates on agreement.

NASLOV (ADDRESS): "PROLETAREC" 2146 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

STEVILNE ŽELEZNIŠKE NESREČE.

(Nadaljevanje s prve strani) znano dejstvo je, da vozijo vlaki v Nemčiji z enakomerno hitrostjo...

Potrebno je na tem mestu tudi omeniti, da so železnice v Nemčiji in drugih evropskih državah država lastne...

Na podlagi navedenega je razvidno, da je privatna lastnina prometnih sredstev, kakor železnice, ekspresov, parnikov itd. eden glavnih grehov današnje družbe...

Sicer trdijo ljudje, katerim sedanj kapitalistični sistem omogočuje izkoriščevanje delavskega razreda...

RAZREDNI BOJ.

Ljudje, ki živijo med delavci, ali pa imajo vsaj tesne stike z njimi, lahko opazujejo, da vlada med delavstvom znatna nezadovoljnost...

To resnico bi vsakovrstni "dobri prijatelji" delavcev radi zakrili. Uničiti je seveda nemogoče. Kadar je noč, in ostane noč, pa naj sami angelni pojo, da je poldne...

ali pa prostozidarstvo; delavčeva plača ni več in nič manj vredna, če se uraduje pri okrajnem glavarstvu slovensko, nemško ali pa kitajsko...

Priznavati, da je delavstvo v slabem položaju, ni nič težkega. Ali to ve dandanes najindiferentnejši delavec sam, pa mu ni treba dokazovati...

Tudi če hočemo razumeti delavsko vprašanje, ne smemo postavljati cilje pred začetek. Prvo, kar moramo spoznati, je to: Kakšen je položaj delavstva v človeški družbi?

Če je ta rezultat komu všeč ali ne, je brez pomena. Glavno je to, da je v njem resnica. In ta resnica je vspešna; ona velja za delavstvo vseh narodov...

Kjer so nasprotja, tam je boj. Torej je tudi boj med razredi neizogiben. Ne razredov, ne razrednega boja niso iznašli socialisti. Oboje je bilo na svetu davno preden se je moderno delavstvo začelo organizirati...

To resnico bi vsakovrstni "dobri prijatelji" delavcev radi zakrili. Uničiti je seveda nemogoče. Kadar je noč, in ostane noč, pa naj sami angelni pojo, da je poldne...

bo od vrednosti delavčevega dela nekaj odtrgalo in priložilo kapitalu. V kapitalističnem interesu je izkoriščanje delavstva. Čim bolj hoče kapitalizem služiti svojim interesom...

Za delavstvo pa nastane vprašanje. Ali naj se da mirno izkoristiti? Z drugimi besedami: Ali naj ostane v razrednem boju pasivno? Ali naj pripusti kapitalizmu, da vodi razredni boj sam...

Iz naselbin.

Lorain, Ohio — Po vsem civiliziranem svetu začinjajo delavci novo življenje. Radi številnih izkušenj prihajajo do spoznanja, da za nje ni rešitve v sedanj kapitalistični družbi...

Do zadnjega časa so bili delavci tako nezavedni, da niso sprevideli teh resnic marveč so menili, da ni zagovarjali in podpirali svoje nasprotnike...

Isti zastopniki delavstva, katerim je delavstvo s svojimi glasovi dalo moč in oblast, isti zastopniki so v slučaju delavskih štrajkov in drugih enakih bojov za izboljšanje delavskega položaja...

Toda delavstvo je sprevidelo svojo zmoto in krenilo na drugo pot, pot samostojnosti. Prišel je Karl Marx ter zaklical: "Delavci vsega sveta združite se, zgubiti ne morete ničesar razven verig, a pridobite si lahko celi svet!"

Da je potem sposobnejše za ta boj se je začelo organizirati v socialistični stranki, od koder ne prestanto napada svojega nasprotnika, ter se tako uri in pripravlja za zadnji in odločilni boj...

V tej soe. armadi so zastopani vsi narodi brez izjeme. Tudi mi Slovenci nismo izuzeti. Organizirani smo v stari, kakor tudi v novi domovini. Tu v novi domovini se zbira slovensko delavstvo, skupno z ostalim jugoslovanskim delavstvom v Jugoslovanski soe. Zvezi...

orain-u vse spi v duševni temi. Kljub temu, da se drugodni sodruzi najživahnejše gibljejo, smo Slovenci ostali brezbržni in niti z mazincem ne ganemo...

Upajmo pa, da je naša duševna malomarnost stvar preteklosti in da tudi k nam solnce razredne zavednosti kmalu posije ter pokliče speče jugoslovanske delavce v novo življenje.

Zatorej vsi zavedni delavci na krov, v vrste zavednega delavstva, v boj proti zkoriščevalni samopašnosti kapitalističnih oduhob, naprej v organizacijo!

Zadnji teden se je mudil v naši naselbini sodrug S. Zabrič ter se trudil na vso moč, da organizira "kukajšnje slov. trppine". V svojem govoru 20. julija je nam razkril krivičnost sedanjega gnilega družabnega reda...

Na vas, zavedni lorainški delavci je ležeče, ako naj naša naselbina še vnaprej tava v duševni temi, ali naj začne novo življenje delavske zavednosti in socializma. Zatorej na noge, na delo!

Frank Hreščak.

Stranka PROTI TIRANSKEMU NASILJU.

Internacionalni socialistični biro v Bruslju je razposlal vsem socialističnim strankam in socialističnemu časopisju resolucijo, katera je bila sprejeta na velikem javnem shodu v Belogradu dne 5. maja 1912...

Resolucija se glasi:

Belogradski proletarijat zbran 5. maja 1912 na velikem javnem shodu v Socialističnem Narodnem Domu, kateri je pazljivo poslušal referate sodruga Jurija Demetroviča, delegata hrvatske socialne demokracije in sodrugov Dragiša Lapčevića in Triše Kaceleroviča...

konstatira dalje, da vladajoči razred na Hrvaškem in Turškem pritiskajoč na vse strani napram odpornim in opozicijskim elementom, pritiska v prvi vrsti najbolj na delavsko, socialdemokratsko gibanje...

dviga protest proti politiki avstro-ogrskih in turških mogotcev, ktera je tako usupatorska, nasilniška in barbarska, da je v 20. stoletju prava sramota tudi za kapitalistični režim;

pošilja svoje bratske pozdrave proletarijatu na Hrvaškem in Turškem, kateri se nahaja v nevarnem bojnem položaju in ga poziva, da vstraja v svojem boju, ker je na pravem potu in z njim bo simpatija cele socialistične internacionale;

nala teži: socialistični družbi; izjavlja svojo odločno željo, da se čimprej nadaljuje pretrgana enotna akcija balkanskega proletarijata, ki je bila tako lepo začeta s I. balkansko konferenco socialističnih strank;

odloči, da se ta resolucija pošlje internacionalnemu socialističnemu biuro in potom tega v svetovno javnost; kliče: Živela mednarodna solidarnost proletarijata celega sveta! Živela balkanski proletarijat! Živela Federacija svobodnih balkanskih narodov!

Glavni odbor Jugoslovanske Socialistične Zveze ne smatra, da je gornji resoluciji potreben kakšen večji komentar, vendar pa naglašja potrebo, da jugoslovanski proletarijat v Ameriki, organiziran v Socialistični stranki, skliče, kjerkoli mogoče, protestne shode proti nasilniškemu režimu na Hrvaškem in da ga po možnosti moralno in materialno podpre ljudski boj na Hrvaškem...

POLLETNI RAČUN SLOVENSKE SEKOLJE JUGOSL. SOCIALIST. ZVEZE

Table with columns for months (Januar, Februar, April, Maj) and amounts in dollars and cents.

IZDATKI

Table with columns for months (Januar, Februar, Marc, April, Maj) and amounts in dollars and cents.

Skupaj izdatkov \$78.10

Dohodkov \$109.01

Izdatkov \$78.10

V blagajni dne 30. junija 1912. \$ 30.91

Fr. Petrič, tajnik.

ZA PITTSBURG, PA. IN SOSELDNE NASELBINE.

Jugoslav. Rad. Pjev. i Tamburaško društvo "Bratstvo", N. S. Pittsburgh ter Jugoslav. Soc. udrženja: šte. 12, E. Pittsburgh; šte. 16, Clairton; šte. 51, Monessen; šte. 57, S. S. Pittsburgh; šte. 70, Large; šte. 75, Rankina; šte. 77, Mc Kees Rocks, in šte. 78 Ambridge, Pa., priredi jo v nedeljo 18. avgusta skupen IZLET — PINKNIK na farmi Dew-Grove v Millvale, Pa., kjer "Bratstvo" običajno prireja svoje piknike.

ja, godbe, in plesa bo še druga vsakovrstna zabava. Ker je čisti dobiček te privedive namenjen jugoslav. socialističnemu časopisju v Ameriki, se vsi zavedni delavci vabijo na ta izlet!

Kažipot: Vzame naj se samo Millvale karo, katero je dobili na 6. ulici v Pittsburghu, ali pa na E. Ohio St., v N. S. Pittsb. Peljati se je do kraja linije in od nje je kreniti na levo in v nekaj minutah se dospe do omenjenega farma.

ZA BARBERTON, O.

Socialistični klub šte. 66 v Barbertonu, O., je sklenil pri zadnji mesečni seji, da se vrši prihodnja izvanredna seja v nedeljo dne 4. avgusta ob 9. uri dopoldne v Boškotovi dvorani na Boliver Road. Ker se ima skleniti veliko važnega, zaradi prihoda sodr. E. Kristana iz Ljubljane, je dolžnost vsakega sodruga, da se te seja udeleži.

Uradniki za prihodnjih šest mesecev so: Fr. Levstek, tajnik, 817 Wooster Ave; Fr. Mrkun, organizator, 143 Huston Str., Mart-Zeleznikar, zapisnikar, 432 Boliver Road.

S socialističnim pozdravom. Fr. Levstek, tajnik.

"Proletarčeva" armada.

"Mož z batom" tolče naprej! Sodrugi in sodružice! Zgodilo se je nekaj nepričakovanega! — Zgodilo se je nekaj, kar nas iznenadja,

"Moža z batom" je zadelo — zelo prijetna nesreča!

Silni entuziazem — navdušenje, ki zadnje čase impozantno prevladuje v vrstah "Proletarčeve" armade, je spravilo "Moža z batom" v tako dobro voljo, da je dobil posebne vrste "fiber". Navdušenje mu je razpalilo kri... Odkar je pred par tedni — začetkom julija — tako krepko zavhtel svoj mogočni bat, od tedaj tolče s tako silo — da sedaj ne more nehati!

"Švung" je bil tako silen, da "Mož" ne more ustaviti kdarce, temveč tolče in razbija naprej in naprej s tako nemom in s takim ognjem kakor da bi še manjkalo pol tisočaka!

To je tista "nesreča" ali pa sreča — kakor hočete. Zadnji sredo (24. jul.) je "Mož" natolkel \$1000 — hura!!! — ali mislite, da je potem nehal? Kaj še! On udriha naprej — kedaj bo nehal, ne vemo niti ga ne maramo vprašati, ker bi ga morda smrtno razžalili. Mi mu damo na prosto voljo, naj tolče dokler ga je draga volja, dokler se do dobra iztolče — dokler ga "fiber" ne mine. "Mož z batom" dobro ve, da — kljub temu, da je tisočak že tukaj — je za njim precej velika rezervna armada, ktera čaka na zadnji odločilni trenotek. In ta rezerva se ni oglasila — veliki avalanche iz gotovih naselbin do danes še ni pridr; pridre pa gotovo še te dni — in tedaj bo imel "Mož" zadosti!

Zadnji teden se je odrezala Minnesota. Pa so rekli, da Minnesota spi! Kaj še! Minnesota je "alright" — pravi "Možakar z batom" in on ve.

Da — sodrugi, vaše delo je storjeno! In storili ste veliko več kot smo pričakovali. To zamore storiti le armada razrednozavednih delavcev, ki se zavedajo, da jim je potreben lastni list, ki mora zastopati njih pravice in bojevatvi njih boj.

Izvršili ste svoje delo — mi pa gremo sedaj na delo, da izvršimo, kar ste nam omogočili izvršiti.

"Mož z batom" naj med tem časom pa le tolče naprej!

ŽIVEL VEČJI IN MOČNEJŠI "PROLETAREC"!

Sodrugi v Eureka, Utah, so pred kratkem izvolili šolskega odbornika kljub temu, da sta bili nasprotni stranki združeni.

Pri vsem tem pa nekateri ljudje mislijo, da so socializem le sanje! Kje je Vincenc Klesnik? Svoj čas je bil v Oregon City, Ore. Za njegov naslov bi rad zvedel njegov brat John Klesnik. Kdor ve za njegov naslov, naj ga javi našemu upravništvu, ali naj se pa sam javi!

Jugoslavanska socijalistična Zveza v Ameriki.

EKSEKUTIVA:

Zavetnik st., Tomo Bešenik, M. Ludić, Frank Podlipec, V. Tomašek, R. B. Savich, S. Fabianich, Frank Petrić, gl. tajnik, 111 Market St., Chicago, Ill.

Seje eksekutive so vsak prvi četrtek v mesecu ob 8 uri zvečer.

Klubi, ki žele govorinke, naj se obrnejo na gl. tajnika.

PENNSYLVANIA: —

- N. S. Pittsburgh, Pa. — Jugosl. soc. skupina, tajnik Frank Kratochvil, 506 Chestnut St.
Conemaugh, Pa. — Jugosl. soc. skupina, tajnik Jack Kocjan, Box 508.

ILLINOIS: —

- Chicago, Ill. — Jugosl. soc. klub, tajnik Frank Podlipec, 604 N. Curtis St., organizator M. Kulovec.
La Salle, Ill. — Jugosl. soc. skupina, tajnik John Rogel, 1037 — 2nd St. Center Ave.

OHIO: —

- Glencoe, O. — Jugosl. soc. skupina, tajnik Pavel Dolenc, L. Box 43. — Redne mesečne seje so vsako 2. nedeljo popol. pri sedr. N. Ziembergerju.
E. Youngstown, O. — Jugosl. soc. udrženje, taj. Jos. Filipan, b. 521, Struthers, Ohio.

INDIANA: —

- Indianapolis, Ind. — Jugosl. soc. skupina, tajnik Filip Godina, 909 W. Pearl St.
Clinton, Ind. — Jugosl. soc. klub, tajnik Victor Zupančič, box 17 B R. — Organizator L. Prašnikar. Seje so vsako prvo nedeljo ob 5 uri popoldne.

WISCONSIN: —

- Milwaukee, Wis. — Jugosl. soc. udrženje, tajnik Frank Linich, 527 Greenbush St.
Kenosha, Wis. — Jugosl. soc. udrženje, taj. Gustav Szekely, 211 Coleodny St. Organizator M. Curbilo. — Seje so vsako zadnje nedeljo v mesecu v na Socialist. gl. stanu.

KANSAS: —

- Breezy Hill, Kans. — Jugosl. soc. skupina, tajnik John Lekše, Box 94.
West Mineral, Kans. — Jugosl. soc. skupina, tajnik John Gorsiek, box 489.
Stone City, Kans. — Seje so vsako 1. in 3. nedeljo v mesecu ob 4 uri popoldne pri šef. Delidu.

MINNESOTA: —

- Chisholm, Minn. — Jugosl. soc. udrženje, tajnik Joe Drobnič, box 152.
Aurora, Minn. — Jugosl. soc. klub, tajnik John Mihelich, Box 291.

MICHIGAN: —

- Calumet, Mich. — Jugosl. soc. udrženje, tajnik Jos. Ozanich, 407 1/2 — 5th St.
Detroit, Mich. — Jugosl. soc. udrženje, tajnik Thos. Stepich, 279 Theodore St.; organizator, Jos. Mantony.

MISSOURI: —

- St. Louis, Mo. — Jugosl. soc. udrženje, tajnik Jos. Filipovich, 1407 Salisbury Street.

MONTANA: —

- Red Lodge, Mont. — Jugosl. soc. klub, atjnik Louis Yeller, Box 47, organizator Frank Doniček.

OREGON: —

- Oregon City, Oreg. — Jugosl. soc. klub, tajnik John Kurnik, Box 244.
Portland, Ore. — Jugosl. soc. udrženje, tajnik J. Obad, 1088 Se. Front St.

NEW YORK: —

- New York, N. Y. — Jugosl. soc. udrženje, taj. Josip Peršak, 89 St. Marks Place (8th Str.).

WASHINGTON: —

- Roslyn, Wash. — Jugosl. soc. udrženje, tajnik Geo. Janaček, box 188.

WYOMING: —

- Superior, Wyo. — Jugosl. soc. skupina, tajnik Lukas Groser, Box 341. Seje so vsako drugo nedeljo v mesecu popoldne ob 2 uri v Hali K. Peruška.

ARKANSAS: —

- Fort Smith, Ark. — Jugosl. soc. klub, taj. Frank Porenta, R.F.D. 3, Box 147.

TISKOVNI FOND.

Table listing names and amounts for the fund, including entries like 'Prej izkazanih \$911.37', 'Mož z batom' s 38. in 39 nabiralno polo', 'Livingston, Ill.', 'Frank Cerne', 'Ben Bozovičar', etc.

Table listing names and amounts for the fund, including entries like 'F. Bostič Chicago, Ill. 1.00', 'A. Brenc, So. Chicago, Ill. .10', 'F. Krselič, So. Chicago, Ill. .10', 'L. Skubie So. Chicago, Ill. .10', etc.

Table listing names and amounts for the fund, including entries like 'Mož z batom' s 49 nabiralno polo in z armado pestoterih.', 'Nabiralec John B. Mihelich, Aurora, Minn.', 'Jugoslov. soc. klub štev. 54, \$5.00', 'J. B. Mihelich 1.00', etc.

Table listing names and amounts for the fund, including entries like 'Tom Cles .25', 'John Shetina .25', 'Stee Krainik .25', 'John Strle .25', 'Joseph Blatnik .25', etc.

Skupaj 1043.45

Še danes naročite en iztis slavnega romana "JUNGLE", kjer so popisane delavske razmere chikaških klavnice. Cena znižana na dolar s poštno vred. Upravništvo Proletarca.

Avstr. Slovensko

Bol. Pod. Društvo

Ustanovljeno

16. januarja 1892.

Sedež: Frontenac, Kans.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, Mineral, Kans.
Podpreds.: FRANK AUGUSTIN, Box 360, W. Mineral, Kans.
Tajnik: JOH! ČERNE, Box 4, Breezy Hill, Mulberry, Kans.
Blagajnik: FRANK STARČIČ, Box 245, Mulberry, Kans.
Zapisnikar: LOUIS BREZNIKAR, L. Box 38, Frontenac, Kans.

NADZORNICI:

PONGRAC JURŠE, Box 357, W. Mineral, Kans.
ANTON KOTZMAN, Frontenac, Kans.
MARTIN KOČMAN, Box 482, Frontenac, Kans.

POROTNI ODBOR:

JOSIP SVATO, Woodward, Iowa.
JAKOB MLAKAR, Box 320, W. Mineral, Kans.
JOHN ERŽEN, Jenny Lind, Ark., Box 47.

Sprejemna pristojbina od 16. do 40. leta znaša samo eden dolar. Vs. dopisi se naj blagovoljivo pošiljati, gl. tajniku. Vse denarne pošiljave pa gl. blagajniku.

SOLIDARNOST.

Človek je potoval po trnjevi poti življenja sam. Šel je in šel po tej trnjevi poti naprej in nepopisne ovire in zapreke so mu jo ovirale.

Beda, glad, mraz, sneg, dež, divje zveri, vse mu je bilo na poti in mu pretilo smrt. Mnogo je človek pretrpel in slednjič prišel pred velikansko skalnato pečino, katero ni bilo mogoče preplaziti. Po tolikem trudu in trpljenju se je moral ustaviti sredi poti, uničen in pobit. Oh, obljubljena dežela, po kateri sem hrepenel in želel — nikdar te ne bom videl, nikdar ne dospem k tebi.

Tako je tužno vzkliknil potovalec ter se obupan vrgel na tla, da bi čakal smrt, ki naj bi ga rešila muk in težav. In za njim je prišel drugi potovalec, ki je ravno tako trpel kakor prvi. Tudi njega se je polotil obup in se je zgrudil tik prvega na vlažno zemljo. In prišel je tretji, četrti, peti, šesti človek po isti poti. Vsi so iskali obljubljeno deželo. Toda konec je bil vedno isti. Obupani so vsi obležali v jarku. Za njimi je pričapljaj starce previdno in počasi in zagledal vse te obupane ljudi. Ironičen smeh se mu je prikazal na obrazu in debela grba se mu je prikazala na čelu.

Oh, ljudje moji! — jih je ljubeznjivo nagovoril — ali vas ni

sram, da tako hitro obupate? Kar ne more in sam, bi morda ne zamogli solidarno vsi? Če sam ne moreš preplaziti skalnate pečine, potem si moraš dobiti pomoč. Vsi iščete obljubljeno deželo, vsi hrepenite po njej, vsi si želite tja — zato je tudi naravno, da si morate tudi vsi solidarno pomagati. Vstanite — je nadaljeval starček — in podajte si roke; kar ni zamogel en sam, to boste zamogli vsi z združenimi močmi. In res so ga ubogali in vstali ter novo hrepenenje se je vzbudilo v njih dušah. Lotili so se dela, lomili so skalo, pletli so vrvi, zidali so mostove ter so po velikem trudu in boju preplazili ogromno skalo, ki jim je bila na poti. Marsikdo se je tam ponesrečil in izgubil življenje. Pokopali so ga častno. Toda novi prišleci so se jim na tem napornem delu pridružili. Mala pesčica ljudi je postala armada, ki potuje v obljubljeno deželo. Še je dolga pot do tja; še se pojavljajo ovire in zapreke, toda solidarnost vse premaga — in po tej poti potuje danes ogromna množica v obljubljeno deželo.

Tovariši, sodrugi! Tisti obupani ljudje smo bili mi. Tisti starček je skušnja, ki nas je podučila o solidarnosti v organizaciji.

Pojdimo naprej po težavni poti in prišli bomo, kamor hrepenimo!

MILWAUKEE, WIS. IN OKO-LICA.

Vsem svojim prijateljem in znancem naznanjam, da sem se preselil iz 1730 St. Paul Ave. na 118 Muskege Ave. v velik in lepo urtjen saloon, kjer se vedno dobi sveže pivo, izborno žganje, staro in pristno vino ter unijske smodke.

Vsi moji znanci z mesta, kakor tudi iz Racine, Kenosha in drugih bližnjih mest, naj vzamejo "transfer" na Clybourn Ave. do 13th St. in naj vprašajo za svojega starega prijatelja

FRANK HRŽIČA.

Milwaukee — Wisconsin
Borchardt Bros.
Krojačnica, zaloga oblek in druge moške oprave.
347—349 GROVE STREET.

Obuvala

za moške: od \$1.50 do \$4.00
za ženske: od \$1.00 do \$3.50
za otroke: od 50c do \$2.50

Mi vas hočemo vaelej zadovoljiti

AHRENS & VAHL

355 Grove St.
Milwaukee, Wis.

ANGLEŠČINA.

Mi poučujemo angleščino in lepopisje že peto leto. Učimo potom dopisovanja. Dobri uspehi. Lahka metoda. Učite se doma. Pouk traja do šest mesecev. Šolnina nizka. Pišite po pojasnila še danes.

Slovenska Korespondenčna Šola,
1380 E. 40th St., Cleveland, Ohio.
(Prejšnji naslov: 6119 St. Clair Ave. S. B. 10).

"Feeling Better Already Thank You!"

Srečen sem, ker sem poslušal vaš svet in se zdravil z

Dr. Richterjevim PAIN-EXPELLERJEM.

Ozdravel me je bolečin v grlu in krizu, da se počutim sedaj čisto zdravega. Vsaka družina bi ga morala imeti. Čuvajte se ponaredb. 25 in 50c. steklenice.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York, N.Y.
Dr. Richterjeve Congo Pilule olajšajo. (25c. ali 50c.)

POZOR BRATJE SLOVENC!

Ali že veste kje je dobiti najboljšo meso po najnižji ceni? — Gotovo v novi prvi Slovenski moderno urejeni mesnici

Ferko Bros., 270—1st Ave. in Park St.

Tu se dobijo najokusnejše sveže in prekajene KRANJSKE KL-O-BASE, kakor tudi jetrne in krvave domačega izdelka ter najokusnejše PRAKAZNO MESO; vse po najnižjih cenah. Pridite in prepračite se sami o naših cenah kakor tudi o kakovosti našega blaga.

NIZKE CENE IN DOBRA POSTREŽBA je naše geslo. Ne pozabite nas torej obiskati v naši novi mesnici v Jos. Tratnikovem posloju.
MILWAUKEE, WIS. Telefon: South 3518.

Četrletni račun Avstrijsko-Slovenskega bolniško podpornega društ. v Frontenac, Kans., od 31. Marca 1912 do 30. Junija 1912.

Kraj društva	DOHODKI							IZDATKI								
	Število članov	Vstopnina	Mesečna	Zenski anesem.	Zaostali dolg	Razni dohodki	Skupni dohodki	Izplačane smrtnine	Bolniške podpore	Razni izdatki	Skupni izdatki	Poslano na centralo	Od centralne opisače podpore	Število članov	Število članic	
Frontenac, Kans.	1	\$ 6.00	\$ 526.75	\$ 75.00	\$.50	\$ 12.00	\$ 620.25	\$ 300.00	\$ 135.00	—	\$ 435.00	\$ 478.25	—	169	102	
Chicopee, Kans.	1	—	152.50	21.50	—	—	174.00	100.00	120.00	.34	220.34	69.16	15.50	36	28	
Nelson, Kans.	3	—	60.00	8.50	—	—	68.50	—	42.00	—	42.00	40.75	14.25	13	10	
Mineral, Kans.	4	3.00	493.50	67.00	—	.10	563.60	300.00	213.00	.92	513.92	349.68	—	139	91	
Weir, Kans.	5	—	187.25	21.50	—	—	208.75	—	253.00	—	253.00	—	44.25	49	29	
Yale, Kans.	6	—	202.50	33.00	87.00	—	322.50	—	209.00	.50	209.50	133.50	19.50	56	41	
Curanville, Kans.	7	—	208.75	28.00	16.05	—	252.80	—	343.00	—	343.00	2.40	106.25	61	40	
Fleming, Kans.	8	—	128.75	12.00	—	.20	140.95	—	12.00	.60	12.60	128.35	—	35	17	
Radley, Kans.	9	—	178.00	23.25	—	—	201.25	—	212.00	—	212.00	26.50	37.25	53	33	
Jenny Lind, Ark.	10	—	206.25	31.75	4.20	3.00	245.20	—	144.00	.70	144.70	100.50	—	61	46	
Breezy Hill, Kans.	11	—	376.25	40.25	—	—	416.50	—	255.00	1.39	256.39	160.11	—	102	56	
Cherokee, Kans.	12	—	111.75	17.00	—	1.50	130.25	—	44.00	—	44.00	57.25	—	30	21	
Adamson, Okla.	13	2.00	110.00	6.75	40.68	—	159.43	—	36.00	.69	36.69	122.74	—	34	9	
Maynard, Ohio	14	—	100.00	8.00	—	—	108.00	39.88	31.00	.43	31.43	74.75	25.50	31	20	
Pittsburg, Kans.	15	—	111.25	14.75	—	4.25	130.25	—	79.00	2.30	81.30	132.90	—	58	42	
Franklin, Kans.	16	5.00	192.50	31.75	—	3.15	232.40	300.00	99.50	—	399.50	132.90	—	58	42	
Carney, Iowa	17	1.00	106.00	12.00	.63	.15	119.78	—	71.00	.29	71.29	68.09	19.60	34	19	
Winterquarters, Utah	18	4.00	111.50	6.75	—	—	122.25	—	27.00	—	27.00	95.25	—	30	10	
Black Diamond, Wash.	19	23.00	142.50	8.25	—	—	173.75	—	80.00	4.38	84.38	89.37	—	37	11	
Ely, Minn.	20	25.00	31.25	—	—	—	56.25	—	—	.22	.22	56.03	—	24	—	
			\$69.00	\$3737.25	\$467.00	\$149.06	\$24.35	\$4446.66	\$1,039.88	\$2,405.50	\$12.76	\$3,458.14	\$2,262.15	\$282.10	1078	636

Dohodki Centralne uprave.
Gotovine dne 31. marca 1912. \$2,298.14
Krajevna društva poslala. 2,262.15
Posojeni denar vrinjen. 50.00
Obresti do posojenega denarja. 3.00
Skupaj. \$4,613.29

Izdatki.
Izplačena smrtnina:
Za Luka Peer pri druš. št. 16. \$ 300.00
Za Terezijo Werhole pri druš. št. 4. 300.00
Za Modesto Kornelo pri druš. št. 1. 300.00
Blaž Bezgovšek, odškodnino pri druš. št. 2. 100.00
John Oblak, pogrebni stroški pri druš. št. 14. 39.88
Primankljaj bolniških podpor. 282.10
Tiskovina. 95.00
Seje gl. odbora. 18.40
Express in poština. 14.80
Glasilo—Proletarec pl. do 30. junija t. l. 60.00
2 Omare za tajniški in blagajniški urad. 41.98
Pečat Centralne uprave. 4.90
Plača in stroški gl. tajnika. 74.20
Plača in stroški gl. blagajnika. 25.80
Plača in stroški gl. predsednika. 7.50
Plača in stroški gl. pregledovalcem knjig. 24.40
Skupaj. \$1,688.06

Zastavni fond.
Bilanca 31. marca 1912. \$ 28.00
Društvo Frontenac št. 1 poslala. 16.00
Društvo Yale št. 6 poslala. 5.20
Društvo Radley št. 9 poslala. 3.00
\$ 52.20

MARTIN OBERŽAN, gl. predsednik.
JOHN ČERNE, gl. tajnik.
FRANK STARČIČ, gl. blagajnik.
Glavni nadzorniki: MARTIN KATZMANN, ANTON KOTZMANN.
PONGRAC JURŠE

SLOVENSKI SALOON
LOUIS BEWETZ,
198 1st Ave., Milwaukee, Wis.
Izborna pijača, izvrstna postrežba.
Vsakdo uljudno sprejet.
Milwaukee, Wis.
Sodrug **LOUIS BERGANT**
257—1st Avenue
priporoča Slovincem in Hrvatom svojo dobro založeni SALOON.

FOTOGRAF
L. HAGENDORFF
ima znižane cene za POROČNE in BIRMANŠKE slike.
173 Reed St.
MILWAUKEE, WIS.

TUJCEM priporočam svoje dobro urejeno prenočišče in restavracijo, domačinom pa svoj saloon, vsem skupaj pa vse.
IG. KUŠLJAN
229—1st Ave.
MILWAUKEE, WIS.

M. A. Weisskopf, M. D.
Izkušen zdravnik.
Uraduje od 8—11 predpoldno in od 6—9 večer.
1842 So. Ashland Ave.
Tel. Canal 476 Chicago, Ill.

POZOR! SLOVENC! POZOR!
SALOON
s modernim kegljiščem
Sveže pivo v sodkih in buteljki in druge raznovrstne pijače ter unijske smodke. Potniki dobe šečno premočilo za nizko ceno.
Postrežba točna in izborna.
Vsem Slovincem in drugim Slovincem se toplo priporoča
MARTIN POTOKAR,
1625 So. Centre Ave. Chicago

Potisekov SALOON
1237-1st St., La Salle, Ill
Todi vse gostilni podrejene pijače in druge pripravljene za običen obisk

Dr. W. C. Ohlendorf, M. D.
Zdravnik za notranje bolezni in raucelnik.
Izdravniška preiskava brezplačno—plačati je le zdravlilo, 1924 Blue Island Ave., Chicago. Ureduje od 1 do 3 popl.; od 7 do 9 večer. Izven Chicago živeči bolniki naj pišejo slovensko.

ALOIS VANA
— izdelovatelj —
sodovice, mineralne vode in raznih neopojnih pijač.
1837 So. Fisk St. Tel. Canal 1446

LOUIS RABSEL
moderno urejen salun
NA 468 GRAND AVE., KENOSHA, WIS.
Telefon 1199.

I. STRAUB URAR
1010 W. 18th St. Chicago, Ill.
Ima večjo zalogo ur, verižic, prstenov in drugih dragotin. Izvršuje vsakovrstna popravila v tej stroki po zelo nizki ceni.

AVSTRO-AMERIKANSKA ČRTA.
NIZKE CENE
Velike ugodnosti:
električna luč, izvrstna kuhinja, vint zastoj, kabine tretjega razreda na parniku
Kaiser Franz Jozef I. in Martha Washington
Na krovu se govorijo vsi Avstro-ogerski jeziki.
Družbeno ladjevje parnikov na dva vijaka:
Kaiser Franz Jozef I., Martha Washington, Laura, Alice, Argentine, Oceanic;
NOVI PARNIKI V DELU.
Za vse informacije se obrnite na glavne zastopnike

PHELPS BROS. & CO
Gen'l Ag'ts, 2 Washington St., New York
ali pa na druge uradne zastopnike v Združenih državah in Canadi.

ROJAKI v Waukeganu
Če kočete piti dobro pijačo in se zabavati po domače pojdite!
B. Mahnich-u,
709 Market Street, Waukegan.
Pri njemu je vse najbolje. Kdo ne vrjame, naj se prepriča.

Dobra domača kuhinja. Odprto po dnevi in po noči.
"BALKAN"
KAVARNA - RESTAURACIJA
— IN POOL TABLE —
M. Poldrugáč 1816 So. Centre Ave.

ZDRAVLJENJE V 5 DNEH Varicocele Hydrocele BREZ NOŽA IN BOLEZNI
Ozdravim vsacega, kdor trpi na Varicocele, Structuri; dalje ozdravim nalezljivo zastrupljenje, živčno nezmožnost, vodenico in boleznit ticeh se moških.
Ta prilika je dana slasti tistim, ki so izdali že velike svote zdravnikom ne da bi bili ozdravljeni in mojam namen je, pokazati vsem, ki so bili zdravljeni po tucatih zdravnikov, brezuspešno, da posedujem le jaz edino sredstvo, s katerim zdravim vsespino.
Popravite Vaše zdravje
Pridite v moj urad in govorite zaupno. Govorimo vse jezike. Dobili boste najboljšo nasveto in prednosti, ki sem si jih iztekel v moji 14 letni praksi kot specialist v boleznih pri moških.
Ozdravim pozitivno šolodoc, pijačo, ledice in neprilike v jetrih. (Za neuspšno zdravljenje ni treba plačati).
TAJNE moške bolezni Zguba nagosa, boleznit v ledicah in jetrih zdravim hitro za stalno in tajno. Živčno onemoglosti, slabost, napor, zastrupljenje in zguba vzdev.
PLJUČA naduho, Bronchitis, srčne bolezni in pljučne zdravim po moji najnovejši metodi
Zastrupljenje krvi in vseh drugih kožnih bolezni, kakor prišče, lucije, onemoglost itd.
Ženske bolezni beli tok, boleznit v osature, garje, otekline, pedju in druge organske bolezni zdravim za stalno.
(Preiskovanje brezplačno) (Nasveti zaston)
DR. ZINS, 183 N. Clark Str. Chicago
Odprto: 8 zjutraj do 8 večer. Ob nedeljah od 8 zjutr. do 4 pop.

43-to pol-letno izplačevanje obresti v našem hranilnem oddelku.
Obresti se kreditirajo 1. julija.
Iste se ali izplačajo ali pa vpisejo v hranilno knjižico, kakor žele viagatelj, na ali po omenjenem dnevu.
Novo hranilno vlogo do 15. julija bodo nosile obresti od 1. julija.
INDUSTRIAL SAVINGS BANK
2007 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
V sobotah odprta od 8. do 8. večer. Promocijsko nad pol miliona dolarjev.